

TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE

PRAKTIJKGIDS JAAR 3 en 4

VOORWOORD

Als praktijkteam Toegepaste Psychologie zijn we ontzettend blij dat jullie onze student een afstudeerstageplaats bieden. Hierdoor dragen jullie direct bij aan het opleiden van toekomstige professionals. We hopen dat de student een waardevolle bijdrage kan leveren aan jullie organisatie.

Als stagebegeleider heb je reeds kennisgemaakt met een derde- of vierdejaars student Toegepaste Psychologie en afspraken gemaakt over de inhoud van de stage. Deze praktijkgids biedt aanvullende informatie over het verloop van de afstudeerstage en de begeleiding van de student.

DE OPLEIDING IN HET KORT

Toegepaste Psychologie aan de Hogeschool van Amsterdam (HvA) is een praktijkgerichte opleiding die studenten schoolt tot gedragskundige. Wij leiden studenten op tot professionals die (wetenschappelijke) kennis van de psychologie kunnen vertalen in praktisch handelen. Daarbij is het doel om gedrag te analyseren, beïnvloeden en te veranderen. De opleiding duurt vier jaar en staat vanaf het eerste jaar in het teken van psychologische kennis vergaren én toepassen op vraagstukken of situaties in de praktijk. Colleges worden afgewisseld met trainingen, praktijkopdrachten en vanaf het eerste jaar lopen studenten stage. In jaar drie en/of vier volgen de studenten een afstudeerstage.

DE AFSTUDEERSTAGE

In totaal beslaat de afstudeerstage twee semesters (een heel studiejaar). Afhankelijk van welke studieroute de student doorloopt, kan de afstudeerstage beginnen in het eerste semester (vanaf september) of het tweede semester (vanaf februari). Studenten kunnen hun afstudeerstage bij één of bij twee praktijkorganisaties invullen. Dit betekent dat studenten minimaal één en maximaal twee semesters stagelopen bij één organisatie.

	Jaar 3		Jaar 4	
	<i>Semester 1 (sep-jan)</i>	<i>Semester 2 (feb-jun)</i>	<i>Semester 1 (sep-jan)</i>	<i>Semester 2 (feb-jun)</i>
Route 1	Verdiepend	Afstudeerstage	Afstudeerstage	Minor
Route 2	Minor	Verdiepend	Afstudeerstage	Afstudeerstage

Route 1

Bij studenten in route 1 start de afstudeerstage in februari (semester 2) van het derde studiejaar. Studenten die een geheel studiejaar bij dezelfde organisatie stagelopen, zullen na de zomervakantie het tweede gedeelte van de stage doen van september tot januari (semester 1,

jaar 4). Studenten die ervoor kiezen bij twee verschillende organisaties hun stage te lopen, zullen hun eerste stage afronden in juni en vanaf september elders stagelopen.

Route 2

Bij studenten in route 2 beslaat de afstudeerstage het gehele vierde studiejaar. De stage start in september (semester 1) en eindigt in juni. Studenten die ervoor kiezen bij twee verschillende organisaties stage te lopen, zullen hun eerste stage afronden in januari en de tweede stage aanvangen per februari (semester 2).

In overleg met de stageverlener dienen de studenten minimaal 24 en maximaal 32 uur per week stage te lopen. Bij alles boven de 24 uur per week verwachten wij dat studenten extra ruimte krijgen gedurende hun aanwezigheid op de stage om aan bewijsstukken te werken waarmee ze voor de opleiding verschillende leeruitkomsten moeten aantonen (zie competenties en opdrachten). Dit kan concreet betekenen dat een student na het werken aan een bepaalde leeruitkomst een half uur tot een uur de tijd krijgt om hierop te reflecteren en dit te noteren voor het bewijsstuk.

De dagen waarop de studenten stagelopen is ook in overleg tussen de stageorganisatie en de student. Hierbij moet uiteraard rekening worden gehouden met de dag waarop studenten onderwijs volgen.

Wat betreft vakantiedagen hebben wij voor een stageperiode van twee semesters als richtlijn:

- Bij 24 uur stagelopen in de week: 9 dagen vrij in de stageperiode
- Bij 32 uur stagelopen in de week: 12 dagen vrij in de stageperiode

Deze vrije dagen kunnen in overleg tussen de student en de stageverlener worden opgenomen (los of aansluiten) en mogen niet in de laatste weken van de stage worden opgenomen. De schoolvakanties komen tijdens de stageperiode te vervallen. Dit is met uitzondering van de zomervakantie, wanneer de student een stage van twee semesters aanvangt per februari.

Het minimumaantal te lopen stage uren is 960 uur. In het contract tussen de student, HvA en stageverlener wordt onder andere vastgelegd wanneer de stageperiode aanvangt en eindigt. Zoals bij de verschillende routes toegelicht vangen stages aan in september of februari en eindigen in januari of juni. In het contract wordt ook vastgesteld hoeveel uur per week de student stageloopt. Zodra de student het minimum van 960 uur heeft bereikt, is dit geen reden om de stage te beëindigen. De stage wordt uitgelopen tot de afgesproken einddatum.

COMPETENTIES EN OPDRACHTEN

Tijdens de afstudeerstage laten studenten zien dat ze de landelijke competenties Toegepaste Psychologie (Beïnvloeden van gedrag, Beoordelen van gedrag, Praktijkgericht onderzoeken en Professioneel werken) op eindniveau beheersen en startbekwame professionals zijn. Studenten gaan methodisch te werk en maken praktijkopdrachten waarin beoordelen en beïnvloeden van gedrag centraal staan. Bij het maken van de praktijkopdrachten werken de studenten methodisch en doorlopen zij een cyclus die bestaat uit diverse beroepstaken die wij scharen onder de zogenoemde Eenheden van Leren: 'Handelen', 'Ontwerpen' en 'Onderzoeken'.

Idealiter zullen (een deel van) de werkzaamheden van de student binnen uw organisatie leiden tot bewijsstukken waarmee zij de leeruitkomsten van de opleiding kunnen aantonen. Het kan daarnaast ook zo zijn dat de student (of de begeleidend docent) zelf werkzaamheden voorstelt waarmee die bewijsstukken kunnen worden opgeleverd.

Onder 'Handelen' wordt het *beïnvloeden van gedrag* verstaan in direct contact met de doelgroep of cliënt en kan bijvoorbeeld door middel van het geven van een training, het coachen of begeleiden van een cliënt of het geven van een voorlichting. Bij het onderdeel 'Ontwerpen' ontwikkelt de student op een methodische manier bijvoorbeeld een interventie, aanpak of tool die gedragsbeïnvloeding tot doel heeft. 'Onderzoeken' heeft altijd betrekking op een praktijkvraag en kan bijvoorbeeld gericht zijn op het analyseren van een probleem, het ontwerpen van een interventie of juist de evaluatie van een interventie. Bij al deze onderdelen van de cyclus gaat een student op professionele wijze te werk. 'Professioneel Werken' wordt getoetst aan de hand van twee rollen: de rol van regisseur en ziener. Dit wordt getoetst naar aanleiding van het ontwikkelingsproces dat de student heeft vastgelegd in een passend bewijsstuk.

Afhankelijk van het vraagstuk doorloopt een student voor een opdracht de gehele cyclus of een deel daarvan. Ook de volgorde van de onderdelen Handelen, Ontwerpen of Onderzoeken kan verschillen. Al deze zaken worden uiteraard in afstemming met zowel de stagedocent als de stagebegeleider vormgegeven.

Al met al bestaat de afstudeerstage dus niet uit het doen van één afstudeeronderzoek, maar uit het maken van verschillende praktijkopdrachten (die gekoppeld zijn aan handelen, ontwerpen en onderzoeken) die van waarde zijn voor de praktijkorganisatie en dienen als bewijsstukken waarmee de student kan aantonen de vier TP-competenties te beheersen. De bewijsstukken en de feedback leveren studenten aan in een digitaal portfolio. Studenten kunnen feedback vragen aan de stagebegeleider, docenten, medestudenten, mensen die ze hebben gecoacht of getraind, etc.

De feedback van studenten wordt opgehaald aan de hand van zogenaamde 'Single Point Rubrics' (zie Bijlage 1) die samenhangen met de hierboven genoemde stappen handelen, ontwerpen, onderzoeken en het werken als professional. De Single Point Rubrics vormen een belangrijke basis waarop de student uiteindelijk door de docenten van de opleiding beoordeeld wordt en zijn van groot belang voor de ontwikkeling van de student. Stagebegeleiders en andere betrokkenen zullen dus door de student met regelmaat gevraagd worden om feedback te geven op de producten die zij hebben gemaakt en ook op hun professionele handelen.

In het begin van de afstudeerstage maken studenten een Plan van Aanpak over de opdrachten (of beroepsproducten) waaraan ze gaan werken en waarmee ze de competenties aantonen. Dit Plan van Aanpak wordt afgestemd met de stagebegeleider en de begeleidende docent (zie begeleiding vanuit de stageverlener). Gedurende de afstudeerstage kan het Plan van Aanpak indien nodig, in overleg met de stagebegeleider en de begeleidende docent, worden bijgesteld.

BEGELEIDING VANUIT DE OPLEIDING

Alle studenten zitten in het derde en vierde jaar van de opleiding in een leergemeenschap die bestaat uit 26 studenten en worden begeleid door vier docenten. De studenten en de docenten komen één keer per week bij elkaar voor intervisie en begeleiding bij het maken van de praktijkopdrachten. Tijdens de intervisie wordt het verloop van de stage besproken. We verwachten van de stagiair dat deze reflecteert op zijn of haar eigen handelen. Verder wordt ingegaan op dilemma's van de stagiair waarbij de nadruk ligt op het professionaliseren van het eigen handelen. Elke student zal een docent toegewezen krijgen die fungeert als stagedocent/loopbaanbegeleider en als contactpersoon voor de praktijkbegeleider.

Wanneer de student is aangenomen, start de aankomend stagiair het administratieve proces waarbij onder andere het stageaanmeldingsformulier ingevuld dient te worden. Hierin worden onder meer de gegevens genoteerd van de stagebegeleider vanuit de organisatie, van de stagiair zelf, van de begeleidend stagedocent en worden de taken beschreven die de stagiair uit gaat voeren. Als hierover vragen zijn neemt de stagedocent contact op en verifieert of alle taken die de stagiair uit gaat voeren aansluiten bij de opleiding en of er nog verdere informatie nodig is over de opleiding Toegepaste Psychologie. Als alles duidelijk is, keurt de stagedocent de stage goed.

BEGELEIDING VANUIT DE STAGEVERLENER

In de startperiode van de stage is een actieve stagebegeleiding van belang. Die bestaat in het begin vooral uit het inwerken en wegwijs maken van de stagiair in de organisatie. Wanneer de stagiair is ingewerkt, verwachten wij dat er wekelijks contactmomenten zijn. Afhankelijk van de structuur en

cultuur in uw organisatie kan deze stagebegeleiding verschillen. Binnen de contactmomenten is het goed om zowel stil te staan bij de (team)samenwerking als bij de individuele (expertise)ontwikkeling van de stagiair. Hierbij is het ook belangrijk om de voortgang met betrekking tot de praktijkopdrachten mee te nemen.

De stagedocent voert een aantal stagegesprekken met de student en de stagebegeleider – het zogeheten ‘driegesprek’ – van ongeveer 20 minuten, online. Het aantal driegesprekken is afhankelijk van hoe lang de student bij jullie organisatie stageloopt: één of twee semesters. Wanneer de student één semester stageloopt worden er twee driegesprekken gevoerd in dat semester. Een startgesprek en een tussentijds gesprek. Wanneer de student twee semesters stageloopt worden er drie driegesprekken gevoerd. Je voert een startgesprek en tweemaal een tussentijds gesprek. Deze tussentijdse gesprekken worden ingelast zo ongeveer halverwege de stage (aan het einde van het eerste semester of begin van het tweede semester) en ergens in het tweede helft van de stage.

Jullie input en feedback is bij elk driegesprek van belang. Tijdens het eerste gesprek worden, naast kennismaking, de taken van de student en de planning van de praktijkopdrachten (beroepsproducten) besproken. Bij het volgende gesprek wordt de voortgang en het functioneren van de student besproken. De student vraagt hiervoor feedback op de twee professionele rollen “regisseur” en “ziener”, deze feedback verwerkt de student in de reflectie op zijn proces (zie de beschrijving van deze rollen in bijlage 1). Verder komt aan bod op welke praktijkopdrachten de student zich in het vervolg van de stageperiode zal richten en zal worden gevraagd of de stageverlener voldoende vertrouwen heeft in het verdere verloop van de stage.

Naast deze georganiseerde momenten, wordt er door de student op verschillende momenten feedback gevraagd, op bewijsstukken, door middel van de eerdergenoemde Single Point Rubrics. Dit kan ook aanleiding zijn om aanvullend contact te hebben en af te stemmen over bijvoorbeeld het functioneren van de student of de invulling van de praktijkopdrachten.

CONTACT EN SAMENWERKING

Het contact met de opleiding verloopt, naast de student, voornamelijk via de begeleidend stagedocent en in elk geval op de hierboven beschreven momenten. Als er tussentijds vragen zijn of er is behoefte aan overleg dan kun je contact opnemen met de stagedocent. De gegevens zijn te vinden op de stageovereenkomst (het contract) welke door de student wordt toegestuurd bij aanvang van de stage.

Naast de begeleidend stagedocent is het praktijkteam van Toegepaste Psychologie een belangrijk aanspreekpunt. Dit team bestaat uit docenten en medewerkers van de opleiding. Je kunt ons team

bereiken via: praktijktteam-tp@hva.nl. Feedback en feedforward is altijd welkom!

We hopen op een fijne stageperiode en dat onze stagiaires jullie veel ondersteuning, vernieuwing en inspiratie bieden!

Bijlage 1: Single Point Rubric feedbackformulieren

HANDELEN

Handelen 1: Je bent in staat om aan te sluiten bij het referentiekader van de doelgroep, en zet in het contact passende communicatieve en psychologische vaardigheden in om een doel te bereiken. Je verplaatst je hierbij actief in de beleving van de doelgroep.	
<i>Wat gaat er al goed op deze leeruitkomst</i> (Feedback)	<i>Hier staat informatie over: Wat kan er nog beter op deze leeruitkomst.</i> (feedforward)
Vul beide velden in.	
<i>Feedback</i>	<i>Feedforward</i>
<i>Wordt de leeruitkomst middels dit bewijsstuk op eindniveau aangetoond:</i>	
Voldaan/Onvoldaan	

Handelen 2: Je bent in staat psychologische kennis en methodieken toe te passen bij het uitvoeren van gedragsinterventies die passend zijn bij de doelgroep en de praktijkcontext. Je kunt onderbouwen waarom deze methodiek passend is bij het doel.	
<i>Wat gaat er al goed op deze leeruitkomst</i> (Feedback)	<i>Hier staat informatie over: Wat kan er nog beter op deze leeruitkomst.</i> (feedforward)
Vul beide velden in.	
<i>Feedback</i>	<i>Feedforward</i>
<i>Wordt de leeruitkomst middels dit bewijsstuk op eindniveau aangetoond:</i>	
Voldaan/Onvoldaan	

ONTWERPEN**Ontwerpen 1:**

Je verbindt het gedragsvraagstuk aan passende en realistische interventiedoelen. Je stemt keuzes af met belanghebbenden. Je kiest en onderbouwt een gedragsveranderende interventie vanuit de inzichten uit de praktijk en psychologische literatuur. De keuze voor de interventie sluit aantoonbaar aan op de doelgroep.

*Wat gaat er al goed op deze leeruitkomst
(Feedback)*

*Hier staat informatie over: Wat kan er nog
beter op deze leeruitkomst.
(feedforward)*

Vul beide velden in.

Feedback

Feedforward

Wordt de leeruitkomst middels dit bewijsstuk op eindniveau aangetoond:

Voldaan/Onvoldaan

Ontwerpen 2:

Je bent in staat op methodische wijze een concept/prototype van een gedragsveranderende interventie te (her)ontwerpen die concreet uitvoerbaar is. Je verantwoordt je ontwerpkeuzes en maakt een helder plan om de interventie te implementeren en te evalueren (bijvoorbeeld adhv een PDCA-cyclus).

*Wat gaat er al goed op deze leeruitkomst
(Feedback)*

*Hier staat informatie over: Wat kan er nog
beter op deze leeruitkomst.
(feedforward)*

Vul beide velden in.

Feedback

Feedforward

Wordt de leeruitkomst middels dit bewijsstuk op eindniveau aangetoond:

Voldaan/Onvoldaan

ONDERZOEKEN

Onderzoeken 1:	
Je maakt een analyse van een gedragsvraagstuk (van een individu of groep) waarin ook de rol van de belanghebbenden duidelijk wordt. Hierbij zet je relevante, voor het vraagstuk passende literatuur en methoden in. Je beschrijft de huidige en gewenste situatie en formuleert wat nog onderzocht of gedaan moet worden.	
<i>Wat gaat er al goed op deze leeruitkomst (Feedback)</i>	<i>Hier staat informatie over: Wat kan er nog beter op deze leeruitkomst. (feedforward)</i>
Vul beide velden in.	
<i>Feedback</i>	<i>Feedforward</i>
<i>Wordt de leeruitkomst middels dit bewijsstuk op eindniveau aangetoond:</i>	
Voldaan/Onvoldaan	

Onderzoeken 2:	
Je kiest of ontwerpt een onderzoeksmethode passend bij een psychologisch (gedrags)vraagstuk. Je operationaliseert hoe je de data gaat verzamelen. Je analyseert de verzamelde gegevens in het licht van het vraagstuk en geeft hiervan een heldere weergave. Je aanpak in alle stappen van dit proces is valide en betrouwbaar. Je gaat integer om met de verkregen informatie, de analyse en de resultaatweergave.	
<i>Wat gaat er al goed op deze leeruitkomst (Feedback)</i>	<i>Hier staat informatie over: Wat kan er nog beter op deze leeruitkomst. (feedforward)</i>
Vul beide velden in.	
<i>Feedback</i>	<i>Feedforward</i>
<i>Wordt de leeruitkomst middels dit bewijsstuk op eindniveau aangetoond:</i>	
Voldaan/Onvoldaan	

Onderzoeken 3:

Je komt tot een afgewogen en geïntegreerde conclusie met betrekking tot het gedragsvraagstuk vanuit een analyse van praktijkdata en literatuur. Hierbij reflecteer je op kritische wijze op het onderzoekontwerp en/of de uitvoer en bespreekt de invloed van deze reflectie op de interpretatie van de conclusie. De conclusie is herleidbaar uit de resultaten en leidt tot heldere, concrete en bruikbare oplossingsrichtingen of adviezen voor de praktijk. Je reflecteert op validiteit en betrouwbaarheid van de uitvoer van het onderzoek.

<i>Wat gaat er al goed op deze leeruitkomst (Feedback)</i>	<i>Hier staat informatie over: Wat kan er nog beter op deze leeruitkomst. (feedforward)</i>
--	---

Vul beide velden in.

<i>Feedback</i>	<i>Feedforward</i>
-----------------	--------------------

Wordt de leeruitkomst middels dit bewijsstuk op eindniveau aangetoond:

Voldaan/Onvoldaan

PROFESSIONEEL WERKEN**PW 1 DE REGISSEUR:**

Je neemt, met een hoog niveau van autonomie, verantwoordelijkheid voor eigen (studie)werk en functioneren in de praktijkcontext. Je toont initiatief, bent proactief en communiceert over jouw proces met relevante stakeholders. Je werkt planmatig en procesmatig aan je eigen toekomstplan als professional. Je realiseert (eigen) doelen en zet daarbij je kwaliteiten en talenten in.

<i>Wat gaat er al goed op deze leeruitkomst (feedback)</i>	<i>Hier staat informatie over: Wat kan er nog beter op deze leeruitkomst. (feedforward)</i>
--	---

Vul beide velden in.

<i>Feedback</i>	<i>Feedforward</i>
-----------------	--------------------

Wordt de leeruitkomst middels dit bewijsstuk op eindniveau aangetoond:

Voldaan/Onvoldaan

PW 2 DE ZIENER:

Je reflecteert, met behulp van feedback en feedforward, methodisch en overkoepelend op je eigen professioneel handelen. Hierbij laat je zien inzicht te hebben in je kwaliteiten, talenten, waarden en ontwikkelpunten. Je gebruikt deze reflectie bij jouw processtappen en belangrijke keuzes die je maakt in jouw professionele ontwikkeling.

*Wat gaat er al goed op deze leeruitkomst
(feedback)*

*Hier staat informatie over: Wat kan er nog
beter op deze leeruitkomst.
(feedforward)*

Vul beide velden in.

Feedback

Feedforward

Wordt de leeruitkomst middels dit bewijsstuk op eindniveau aangetoond:

Voldaan/Onvoldaan

